

Základní informace pro tvůrce profesních kvalifikací NSK (členy pracovních skupin sektorových rad)

1. Co je to Národní soustava kvalifikací (NSK)?

NSK je veřejně přístupný **registr** všech úplných profesních a profesních kvalifikací potvrzovaných, rozlišovaných a uznávaných na území ČR. NSK staví na profesních kvalifikacích, které jako nový prvek dalšího vzdělávání přináší **zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání**.

Na jeho základě, mohou být **občanům uznávány jejich skutečné znalosti a dovednosti bez ohledu na to, zda je získali ve škole, v kurzu, v praxi nebo samostudiem**. A zaměstnavatelům potvrzují tyto prakticky ověřené a v praxi využitelné dovednosti obsažené v profesních kvalifikacích.

Profesní kvalifikace jsou definovány jako způsobilost vykonávat určité pracovní činnosti, které dávají možnost pracovního uplatnění (např. montáž nábytku, montáž výtahů, výroba čalouněných sedadel, sportovní masáž, vazba a aranžování květin, příprava studené kuchyně, aj.). Kvalifikace jsou popisovány v **Národní soustavě kvalifikací (NSK)**.

2. Jak se v praxi uplatňuje Národní soustava kvalifikací?

Zkoušení občanů z profesních kvalifikací provádějí tzv. **autorizované osoby**, což jsou fyzické nebo právnické osoby, které získají pro konkrétní profesní kvalifikaci autorizaci, což je oprávnění vydané příslušným ministerstvem (tzv. autorizujícím orgánem).

Zkouší se podle hodnotících standardů příslušných profesních kvalifikací a kdo uspěje, získá **celostátně platné osvědčení**. Nezáleží na tom, kde a jak se člověk něco naučil, ale co skutečně umí a co může využít pro kvalitní pracovní výkon.

3. Jaký je praktický přínos Národní soustavy kvalifikací?

Pro občany – zaměstnance

- Získání celorepublikově platného dokladu o skutečně nabytých dovednostech (bez ohledu na cestu jejich získání – škola, praxe, kurzy).
- Získání platného dokladu na určitou přesně vymezenou specializaci, samostatně uplatnitelnou na trhu práce.
- Získání platného dokladu o kvalifikaci, která není součástí formálního vzdělávání, ale je uplatnitelná v praxi.
- Sjednocení obsahu kurzů (obsah kurzů povede k vyškolení v těch dovednostech, které vyžaduje daná profesní kvalifikace).
- Existence další cesty k získání dokladů o kvalifikaci - získání dokladu bez nutnosti účastnit se formálního vzdělávání.
- Zavedení transparentnosti do současně existujících certifikátů.

Pro občany – zaměstnavatele a osoby samostatně výdělečně činné

- Využívání profesních kvalifikací při personální práci ve firmách (profesní kvalifikace zjednodušuje práci při získávání informací o profesní způsobilosti nově přijímaného zaměstnance, u stávajících zaměstnanců může být zařazena do benefitů, které zaměstnavatel nabízí a zároveň může být podkladem při vytváření kompetenčního modelu na podniku nebo při porovnání složitosti výkonů různých pracovních míst).

- využívání profesních kvalifikací při výběru nových zaměstnanců
 - využívání profesních kvalifikací při hodnocení zaměstnanců
 - využívání profesních kvalifikací při rozvoji kompetencí stávajících zaměstnanců
- Prohlubování spolupráce zaměstnavatelů vzdělavatelů.
 - Sladování požadavků praxe a vzdělávání.
 - Výhodná pravidla tvorby kvalifikací – tvůrci a garanti věcné části profesní kvalifikace jsou odborníci z praxe – zástupci daného sektoru navržením dle požadavků významných zaměstnavatelů.
 - Zrychlení reflexe potřeb trhu práce a odrazu změn v technologiích do procesu zvyšování kvalifikace a vzdělávání vůbec.
 - Využití profesní kvalifikace k doplnění legislativních úprav výkonu určitého povolání nebo činností (vyhlášky předepisující získání certifikátu o profesní kvalifikaci k výkonu povolání).
 - Uplatňování profesních kvalifikací pro posuzování oprávněnosti osob podnikat ve vázaných a koncesovaných živnostech.
 - Získání dalších odběratelů a zakázek pro OSVČ, která vlastní certifikát profesní kvalifikace.

4. Jak se tvoří profesní kvalifikace v Národní soustavě kvalifikací?

Profesní kvalifikace musí být **využitelná, vzdělatelná a ověřitelná**.

Každá profesní kvalifikace má v NSK svůj tzv. **kvalifikační standard** (určuje, co je třeba pro získání příslušné kvalifikace umět) a tzv. **hodnoticí standard** (určuje, jakými kritérii a postupy se zjistí, zda to člověk skutečně umí).

Kvalifikační standard profesní kvalifikace **popisuje, co by člověk měl umět** (tedy požadavky na znalosti, dovednosti - kompetence).

Hodnoticí standard navazuje na kvalifikační standard a určuje zejména **obsah a způsob procesu ověřování požadavků** kvalifikačního standardu.

Kvalitní zpracování obsahu zkoušky i pravidel zkoušení je podmínkou existence kvalitních držitelů certifikátů a jejich uplatnitelnosti na trhu práce ke spokojenosti zaměstnavatelů i zaměstnanců.

Proto jsou zaměstnavatelé a odborníci z praxe zapojeni do vytváření profesních kvalifikací a především jejich hodnotících standardů.

Pokyny k jejich tvorbě jsou součástí materiálů – Manuál pro tvůrce profesních kvalifikací a Metodika NSK.

Vytvořené profesní kvalifikace www.narodni-kvalifikace.cz

a související poradenský nástroj www.vzdelavaniapraxe.cz.